

سیاست و حقوق

راهبردهای تحقق دموکراسی

۴

دوستان مصلحتی

۶

دوستان مصلحتی

۷

حملات تروریستی مرگبار در عراق . .

۷

سیاست بین الملل

گفت و گو با همسر جلال طالبانی .

۸

درخواست برای اعزام نیروی بین المللی به اسرائیل

۹

سیاست بین الملل

تصفیه آب در شرکت آب نیروی بندر امام

۱۰

استان ها

رژیم صدام و حملات شیمیایی

میرموسعد حسینیان

یکی از وحشتناک ترین و بی رحمانه ترین روش های مورد استفاده در جنگ ها که ناقض کلیه حقوق انسانی و قراردادهای بین المللی است ، به کارگیری و استعمال مواد شیمیایی و میکروبی است که دارای اثرات بسیار مخربی بر حیات انسانی و محیط زیست بوده و دارای شدت اثر و سرعت فراوان است . به رغم این ممنوعیت قانونی و بین المللی ، این سلاح به طور رسمی و در ابتدا در جنگ های اول و دوم جهانی و سپس در جنگ های مختلف منطقه ای مثل ویتنام ، افغانستان ، فلسطین و نیز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران مورد استفاده قرار گرفت . کیفیت و کمیت به کارگیری این سلاح مرگبار در طول زمان تحولات فراوان داشته و از گازهای اشک آور و تاول زا و اعصاب تا گازهای خردل ، سیانور ، سیانور هیدروژن و . . . را شامل می شود. در جنگ عراق علیه ایران بیش از سیصد بار این سلاح در انواع مختلف و ابعاد گوناگون مورد استفاده قرار گرفت و به علت عدم برخورد قاطعانه مجامع بین المللی ، بر کیفیت و کمیت آنها افزوده شد و محدوده استعمال آنها از جبهه ها و مراکز و افراد نظامی به شهرها و مناطق مسکونی کشیده شد و مناطق مثل آبادان ، مریوان ، بانه و سردشت از شهرهای ایران و چند شهر کردنشین عراق از جمله حلبچه مورد این حملات قرار گرفتند که حدود ۵۰ هزار مصدوم بر جای ماند .
مهمترین این حملات حمله شیمیایی به شهر سردشت در ایران و شهر کردنشین حلبچه در استان سلیمانیه عراق بود که بیش از پنج هزار کشته و همین تعداد زخمی بر جای نهاد . عراق در حملات خود از تمامی امکانات مثل هواپیمها ، توپخانه و خمپاره انداز جهت پرتاب گلوله های شیمیایی بهره گرفت و از انواع گازهای کشنده از جمله سیانور ، خردل ، اعصاب ، تاول زا ، نیتروژن و گاز مخوف سیانیدهیدروژن استفاده کرد . در این نیتروژن ابتدا به طور خلاصه نگاهی به کنوانسیون های منع استعمال سلاح شیمیایی خواهیم داشت و سپس با تعریفی از سلاح شیمیایی ، به تاریخچه استفاده از این سلاح ها در طول زمان اشاره خواهیم کرد و سپس به مسئله عراق و استفاده از اینگونه سلاح ها در جنگ علیه جمهوری اسلامی ایران خواهیم پرداخت.

الف – کنوانسیونهای منع استعمال سلاح شیمیایی
در سال ۱۸۹۹ با دعوت تزار نیکلای دوم کنفرانسی بین المللی لاهه تشکیل شد که در این کنفرانس ۲۶ کشور شرکت کنند، کاربرد سلاح شیمیایی را تحریم کردند و اعلامیه این نشست هم اکنون جزء اسناد مربوطه به شمار می رود . ولی مهمترین سند در این زمینه پروتکل ۱۷ ژوئن ۱۹۲۵ ژنو است که در سال ۱۹۲۸ لازم الاجرا شده است و در آن به صراحت استفاده از سلاح شیمیایی محکوم شده است و تاکنون بیش از ۱۲۰ کشور به آن پیوسته اند . ایران در ژوئیه ۱۹۹۹ (تیرماه ۱۳۷۸) و عراق در سپتامبر ۱۹۳۰ به این پروتکل ملحق شده اند.

از دیگر کنوانسیونهای منع استعمال سلاح شیمیایی ۱۹۲۷ پیرامون «منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاح های باکتریوبلوژیک و سمی و انهدام این سلاح ها» است که در بخش هایی از آن ضمن تاکید بر پروتکل ۱۹۲۵ ، دولت های متعهد موافقت کرده و متعهد شده اند که هرگز و تحت هیچ اوضاع و احوالی به تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره و یا به نحوی از انحاء ، به تحصیل و نگهداری مواردی همچون عوامل میکروبی و بیولوژیک از هر منشأ و یا به هر طریق تولید – غیر از آنچه جهت پیشگیری یا حفاظت در مقابل امراض یا سایر مقاصد صلح جویانه اختصاص داده شده – مبادرت نکنند و هیچ دولت یا گروهی یا سازمان بین المللی را در تولید و به دست آوردن عوامل شیمیایی و تجهیزات یا وسایل انتقال آنها ، به هر نحو که باشد ، کمک یا تشویق یا وادار نکنند .

ب – تعریف و تاریخچه مختصری از به کارگیری سلاح های شیمیایی
از نظر تعریف هیچ ماده ای به خودی خود ماده تهاجمی شیمیایی نیست ولی زمانی که جهت اهداف مشخص ایجاد ضرر و خسارت مورد بهره برداری قرار گیرد ، چنین نامیده می شود. به عبارتی کلیه مواد گازی ، مایع یا جامد که در عملیات جنگی به کار رفته و هدف از آنها ایجاد ضرر و مرگ انسان ، حیوان یا گیاه باشد ، ماده تهاجمی شیمیایی است .^۱

تاثیر سریع (از نظر زمان) و مقدار اندکی که برای از پا در آوردن هدف مورد نیاز است از خصوصیات عمده این سلاح ها است . در طول زمان این سلاح ها بسیار متکامل شده اند و در حال حاضر گونه های فراوانی از آنها وجود دارند که از جمله خطرناک ترین آنها گازهای تابون – سارین ، وی ایکس ، تاول زا، خفه کننده ، عوامل خونی و انواع مواد سمی هستند که مقدار اندکی از آنها باعث مرگ می شود . استفاده از اینگونه مواد شیمیایی علل مختلفی می تواند داشته باشد که از جمله عبارتند از : کسب پیروزی سریع ، از میان بردن پوشش گیاهی جهت افزایش و بهبود قدرت دید ، ایجاد موانعی از اراضی آلوده در طرفین جبهه و . . . که مبارزه با آنها نیازمند تجهیزات کشف و اعلام خطر ، تشخیص فوری نوع عامل ، حفاظت ، پاکسازی ، معالجه و درمان است . استفاده از مواد شیمیایی جهت مقابله با دشمن سابقه طولانی دارد و بهره گیری از مواد دوزخا مثل گرگرد از قدیم الایام مرسوم بوده است و این مورد در جنگ های میان ساسانیان و رومیان ثبت شده است .^۵

در یونان قدیم نیز با ترکیب قیر ، سولفور و مواد چسبی ، ماده ای ساخته می شد که وقتی در آب ریخته می شد آتش می گرفت و آن را «آتش یونانی» می خواندند . در ۱۴۵۶ که ترکان به نواحی بلغراد حمله کردند ، مردم آن منطقه روی موش ها پودر کشنده ریخته ، آنها را آتش زده و به

طرف مهاجمان رها می کردند . اما در عصر جدید برای اولین بار در اکتبر ۱۹۱۴ آلمانی ها در منطقه نوشاپل گلوله های گاز اشک آور به طرف سربازان فرانسوی پرتاب کردند که به علت محدودیت گلوله ها و پراکندگی سربازان چندان موثر نبود . بعد از آن آلمان ها دست به ساختن گاز کلرین زده و این گاز را که به نام گاز خردل معروف است علیه سربازان فرانسه و پیاده نظام کانادا به کار بردند و توانستند با مصدوم کردن آنها ، شکافی به طول ۸ کیلومتر در جبهه ایجاد کنند . بار دیگر در سال ۱۹۱۶ آلمان ها در «وردن» در جبهه ای به طول ۱۲/۸ کیلومتر ، به حملات توپخانه ای پرداخته و در عرض ۶ روز جنگ ، دو میلیون و پانصد هزار گلوله که صدها هزار از آن گلوله گاز دار بوده شلیک کردند که منجر به خستگی و مرگ همراه با تشنه ده ها سرباز فرانسوی شد . پس از پایان جنگ اول در ۱۹۱۸ ، آمار تلفات شیمیایی چشمگیر بود و تعداد کسانی که براساس آمار رسمی در معرض اینگونه مواد قرار گرفته بودند به بیش از یک میلیون و سیصد هزار نفر می رسد که حدود یکصد هزار نفر از آنها کشته شدند .^۶

در جنگ ایتالیا و اتیوپی (۱۹۳۷-۱۹۳۶) ، در حمله ژاپن به چین (۱۹۳۸) و در جنگ های داخلی اسپانیا (۱۹۳۶) نیز این گازهای سمی به کار رفت که تعداد زیادی کشته و مصدوم به جا گذاشت .

در جریان جنگ دوم جهانی ، با اینکه تمامی اطراف متخاصم دارای اینگونه سلاح ها بودند ولیکن از توسر عمل متقابل کمتر آنها را به کار گرفتند . البته آمریکا و انگلیس از نفت ژله شده ماده سوزان و خطرناکی به نام «نایالم» ساختند که جهت آتش زدن و سوزاندن شهرها به کار می رفت مثل بمباران هامبورگ توسط هواپیمای متفقین در سال ۱۹۴۲ که دویست هزار غیر نظامی سوختند .

همان طور که آمد از جمله علل به کارگیری عوامل شیمیایی ، خالی کردن زمین از منابع گیاهی است که آمریکا از این نوع سلاح ، حدود ۵۰ هزار تن در عملیات نظامی خود علیه ویتنام ، بر روی حدود یکصد هزار کیلومترمربع در خاک این کشور استفاده کرد چرا که جنگل های انبوه این کشور ، مخفیگاه مناسبی برای نیروهای ویت کنگ به شمار می رفت . در ۱۹۶۲ سه کشور انگلیس ، آمریکا و شوروی طی قراردادی متعهد شدند تحقیقات خود را در مورد عوامل بیماری زا مربوط به جنگ میکروبی تهاجمی پایان دهند اما آنچه مبهم ماند این بود که چه چیز دفاعی است و چه چیز تهاجمی ؟ در طول دهه های اخیر نیز ما شاهد گسترش به کارگیری این گونه سلاح ها در افغانستان و سورئ نیروهای شوروی علیه مجاهدین این کشور ، در فلسطین اشغالی از سوی صهیونیست ها برعلیه مردم به صورت گاز اشک آور و گازهای که باعث بروز اسهال و استفراغ شدید می شود و در اربتیه و کامبوج نیز این سلاح ها در جهت از میان بردن انسان ها ، دام ها و محصولات کشاورزی به کار گرفته شده است .

این گونه سلاح ها در ویتکل ۱۷ پروتکل ۱۷ ژوئن ۱۹۲۵ علیه مجاهدین این کشور ، در فلسطین اشغالی از سوی صهیونیست ها برعلیه مردم به صورت گاز اشک آور و گازهای که باعث بروز اسهال و استفراغ شدید می شود و در اربتیه و کامبوج نیز این سلاح ها در جهت از میان بردن انسان ها ، دام ها و محصولات کشاورزی به کار گرفته شده است .

عراق و به کارگیری سلاح شیمیایی
عراق در ابتدای جنگ یعنی سال ۱۳۵۹ (۱۹۸۰) توانایی چندانى در تولید قابل توجه مواد شیمیایی نداشت ولی با انتقال مقداری از عوامل شیمیایی و مواد اولیه آن از شوروی و خرید تجهیزات از کشورهای اروپایی و آمریکایی این ضعف را جبران کرد .

عراق تا قبل از عملیات خیبر به طور منفرد و پراکنده از این سلاح استفاده کرده بود ولیکن استفاده گسترده این سلاح در این عملیات بود که از ابتدای آن و آزادسازی جزایر مجنون در ۶۲/۱۲/۳ تا پایان همان سال عراق در ۱۴ مورد خطوط پدافندی ایران را مورد حمله قرار داد و تعداد زیادی شهید و مجروح به جای گذاشت .

نداشتن تجربه کافی ، محدودیت منطقه عملیاتی در میان آب های هورالیهویر و استفاده گسترده و چندگانه گازهای شیمیایی از عوامل مهم افزایش تلفات و ضایعات بود . همچنین عملیات بدر ، والفجر هشت و کربلای پنج دیگر موارد استفاده از سلاح شیمیایی توسط عراق بود که عملیات اخیر از لحاظ شدت و گسترده گی بالاترین رقم حملات شیمیایی را به خود اختصاص داده است .

در این عملیات رژیم عراق بیش از ۵۶ بار از تسلیحات شیمیایی استفاده کرد و بیش از هفت هزار گلوله توپ و خمپاره حاوی مواد سمی علیه مواضع ایران شلیک کرد که خوشبختانه به خاطر آمادگی رزمندگان ، تلفات و مجروحین به نسبت سلاح به کار رفته ، بسیار اندک بود .^۷

در تاریخ ۶۶/۴/۷ سردهشت مورد حمله شیمیایی عراق قرار گرفت که به شهادت ۱۳۰ تن و مجروحیت بیش از ۸ هزار نفر انجامید و این شهر به عنوان نخستین شهر قربانی تسلیحات شیمیایی پس از هیرشیمان نامیده شد . عراق علاوه بر شهرهای ایران ، در مناطق کردنشین خود نیز اقدام به استفاده از سلاح شیمیایی کرده که مهمترین آن پس از عملیات والفجر ۱ و آزادسازی شهرهای مهم استان سلیمانیه و در راس آن شهر حلبچه بود که رژیم عراق به گستردگی فراوان اقدام به استفاده از این سلاح کرد . از تاریخ ۲۶ اسفند ۶۶ هواپیمای عراقی طی ۲۰ نوبت ، حلبچه را با یکی از مخوف ترین گازهای سمی به نام سیانیدهیدروژن بمباران کردند که در نتیجه حدود پنج هزار تن کشته و بیش از ۷ هزار نفر دیگر مجروح شدند . این حادثه به قدری فجیع و تأثیربرانگیز بود که از سوی محافل خبری جهان به عنوان تلخ ترین حادثه سال اعلام شد .

ی-نوشته ها:
۱- سخنرانی دکتر ولایتی وزیر خارجه وقت جمهوری اسلامی ایران در کنفرانس پاریس ۱۹۸۹

۲- تاریخ جنایت بار جنگ شیمیایی از آغاز تا حلبچه – روزنامه رسالت ۶۷/۱/۲۲

۳- موازنه تجاؤز و دفاع – مرداد ۶۷ سخنرانی با عنوان «حقوق بین الملل و جنگ شیمیایی»

۴- آتریگو جاکیا و فرانچسکو آماری – سلاح شیمیایی – ترجمه م. بهرئوزی ، ص ۷۰

۵- تاریخ جنایت بار جنگ شیمیایی (منبع قبل)
6-U.N.Office Chemical Information, the Danges of chemical and Bacteriological weapon.Oct.1969

۷- حسین علایی ، جنگ شیمیایی تهدید فزاینده ، ص ۱۱۶ .

نشست

سران گروه

نشست

سران گروه

نشست

هسته ای ایران به شورای امنیت به اجماع رسیدند و ما از درخواست پاریس برای دریافت پاسخ مثبت از ایران حمایت می کنیم . « این در حالی است که همزمان با انتشار بیانیه اشاعه» گروه هشت ، حیدررضا آصفی سخنگوی وزارت امور خارجه ایران ، بسته مشوق های پیشنهادی غرب را مبنای قابل قبول برای مذاکره ازربایی کرده و از آمادگی کشورش برای مذاکرات طبقه بندی شده سخن گفت . اما کاندولیزا رایس وزیر امور خارجه آمریکا در واکنش به اظهارات آصفی ادعا کرد ، به دلیل امتناع ایران از پاسخ به مجموعه پیشنهادی در مهلت زمان تعیین شده پیش از اجلاس جی ۸، متحندان بر مبنای همکاری و احترام متقابل به مقامات تهران ارائه شده است ، حمایت می کنیم و انتظار داریم پاسخ ایران به بسته پیشنهادی مثبت باشد . « همچنین رهبران هشت قدرت صنعتی جهان از تصمیم چهارشنبه گذشته وزیران خارجه ۵۴ مبنی بر بازگشت پرورنده هسته ای ایران به شورای امنیت ، حمایت می کنند . وزیران خارجه ۵۴ در نشست پاریس دلسردی خود را نسبت به عدم دریافت پاسخ ایران اعلام کردند و به این بهانه به وارد عمل شدن شورای امنیت رای دادند . در بیانیه گروه هشت آمده است: «ایران در برداشتن گازهای لازم شامل تعلیق تمامی فعالیت های مرتبط با غنی سازی و بازفراوری اورانیوم که مورد درخواست آژانس بین المللی انرژی اتمی و شورای امنیت بوده و آغاز مذاکرات با ممکن می سازد، شکست خورده است . بنابراین وزیران خارجه ۵۴ برای ابراج مجدد موضوع

کشور قدرتمند جهان در نشست روز دوشنبه خود با انتشار بیانیه ای مشترک در خصوص تلاش برای محدود ساختن برنامه های اشاعه در ایران و کره شمالی ، نمونه ای از اتحاد را به نمایش گذاشتند . در بیانیه مشترک بوش و پوتین آمده است: «ما از قصور ایران در مذاکره جدی پیرامون بسته مشوق های غرب نگران هستیم و برای اجماع اعضای شورای امنیت در خصوص این موضوعات حساس تلاش می کنیم . « تحلیلگران می گویند: در حالی که بوش ، ژاک شیراک می کنیم . « تحلیلگران می گویند: در حالی که بوش ، ژاک شیراک همتای فرانسوی وی ، آنگلا مرکل صدراعظم آلمان و تونی بلر نخست وزیر انگلیس می گویند گزینه اعمال تحریم علیه ایران را عملی کنند ، روسای جمهور روسیه و چین با وجود موافقت برای بازگشت پرورنده هسته ای ایران به شورای امنیت ، در مقابل به کارگیری اقدامات قاطع علیه تهران مقاومت می کنند .

تاکید روسیه و چین بر دیپلماسی

هر چند که مرکل بر توافق سران جی ۸ در مورد ایران تاکید دارد اما مقامات روسیه و چین – دو عضو کلیدی شورای امنیت– همچنان از حمایت کشرهایشان از فعالیت های هسته ای صلح آمیز ایران سخن می گویند . صدراعظم آلمان می گوید: تلاش رئیس جمهور روسیه برای کمک به اجماع سران در خصوص خاورمیانه ستونی است و هیچ کس موفق به ایجاد شکاف در گروه هشت نشده است . این در حالی است که جورج بوش پیش از سفر به روسیه به ملاقات مرکل رفت و دو طرف برای افزایش فشار بر مسکو به منظور حمایت از سیاست های غرب علیه ایران به توافق رسیدند . تحلیلگران می گویند: شتاب آمریکا برای اطمینان از همراهی روسیه از این واقعیت ناشی می شود که پس از خاتمه اجلاس گروه هشت در سن پترزبورگ اهرم های فشار غرب بر روسیه کاهش می یابد . با این وجود سرگئی لاووف وزیر امور خارجه روسیه ابراز امیدواری می کند که به زودی با دریافت پاسخ مثبت ایران در خصوص بسته مشوق های پیشنهادی مذاکرات دوباره برنامه هسته ای ایران آغاز شود . سرگئی کرینکو رئیس آژانس انرژی هسته ای روسیه نیز می گوید: همکاری کشورش با ایران بر مبنای حق این کشور برای توسعه انرژی صلح آمیز هسته ای و تعهد در زمینه عدم دنبال کردن برنامه های تسلیحاتی استوار است . از سوی دیگر خبرگزاری شینهوا با اشاره به ملاقات روز یکشنبه بوش و هو جین تائو رئیس جمهور چین می نویسد: هو خواستار ازسرگیری هر چه سریع تر مذاکرات است و بر حل دیپلماتیک مسئله هسته ای ایران تاکید دارد . رئیس جمهور چین می گوید: آنچه اکنون اهمیت دارد ازسرگیری مذاکره است و چین در موضوع هسته ای ایران نقش سازنده ای ایفا خواهد کرد . بوش نیز در جریان ملاقات با هو جین تائو نوشت: آمریکا با حل دیپلماتیک و صلح آمیز مسئله هسته ای ایران موافق است و از تهران می خواهد در کشنرین زمان ممکن به مجموعه مشوق های ارائه شده پاسخ دهد .

...نسل جدید مترجم جیبی

اطلس سخنو

color your words

زبان انگلیسی از الفبا تا سطح تافل

صفحه نمایش رنگی و لمسی

ویژگیهای اصلی دستگاه SD950p :

فرهنگ ۵ جلدی انگلیسی به فارسی آریانپور

فرهنگ یکجلدی فارسی به انگلیسی آریانپور

new فرهنگ انگلیسی به انگلیسی Longman

فرهنگ لغت تصویری (ویژه نوآموزان زبان)

فرهنگ ضرب المثله به دو زبان فارسی و انگلیسی

new فرهنگ اصطلاحات انگلیسی همراه با مثال

فرهنگ مترادف و متضاد کلمات انگلیسی

فرهنگ اصطلاحات اینترنت و تکنگوی اینترنتی (Chat)

فرهنگ آناتومی بدن

مکالمه و گرامر:

مکالمات روزمره (انگلیسی و فارسی)

آموزش گرامر انگلیسی در ۳۰ درس و ۳۰۰ زیر مجموعه

آزمون های مختلف گرامری و آزمون های سطح TOEFL

مرکز مرتبط کننده کارها (ارگانایزور)

دفترچه تلفن ، یادداشت ، جدول برنامه برسی و ...

تبدیل اوزان و مقیاسها و ارز کشورها

تقویم شمسی و میلادی ، اوقات جهانی و اوقات نماز (تقسیم)

نمایشگاه و فروشگاه مرکزی اطلس سخنگو :

ضلع جنوبی میدان هفت تیر ، ابتدای کریمخان زند ، پلاک ۲۴

تلفن پاسخگویی ۲۴ ساعته : ۸۸۳۲۷۰۰۰-۹

فکس : ۸۸۴۲۰۷۸

دوازدهمین نمایشگاه بین المللی الکترونیک ، کامپیوتر و تجارت الکترونیک (الکامپ)

۳۱-۲۷ تیرماه ۸۵ / سالن مینا ، طبقه دوم ، غرفه ۳۴

www.AtlasFarhang.com

و عده دیدار